

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.: ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 8. maja 1885.

List 19.

Premišljevanje in molitve za vse stanove.

(Dalje).

Jezusove prikazni.

Jezus se je po svojem vstajenji štirideset dni prikazoval in govoril od Božjega kraljestva. ne vsemu ljudstvu, kakor govori sv. Peter (apost. dj. 10, 41), ampak od Boga pred izvoljenim pričam, to je, apostelnom in učencem, ki so z njim jedli in pili, potem, ko je od mertvih vstal. Tu se nam vsiluje vprašanje, zakaj se Jezus ni tudi prikazal vsemu ljudstvu, pismarjem in farizejem, in sicer na tistih krajih, kjer je poprej pogostokrat učil, posebno v jeruzalemskem mestu in v tempeljnu? Potem bi bili vender morali vanj verovati in za pravega Odrešenika ga spoznati, ko bi bili z ranami med sabo vidili Njega, kterega so popred vidili na križu viseti in umreti!

Ali na to vprašanje je Jezus odgovoril že pred svojo smertjo, ko je rekel farizejem: Iskali me bote in me ne bote našli! (Jan. 7, 34), ker bo namreč za vas čas milosti Božje minul. Zadnji čas ga spoznati in najti, jim je dal pri svojem vходу v Jeruzalem, ko je tako milo klical: O Jeruzalem, ko bi spoznal tudi ti, in zlasti ta svoj dan, kar je tebi v mir! Zdaj pa je skrito pred tvojimi očmi. (Luk. 19, 42.)

Drugič je pa tudi previdel, da bi ga ne hotli spoznati za svojega Odrešenika in pravega Boga, tudi ko bi ga vidili, da je od smerti vstal. Rekel je namreč o njih, ker je poznal njih terdovratnost: Ako Mojzesa in prerokov ne poslušajo (ki so od mene pisali in prerokovali), tudi ne bodo verovali, če ravno kdo od smerti vstane. (Luk. 16, 31.) Pa saj so zvedeli po vojaki, ki so grob varovali, da je res vstal; pa vender niso hotli verovati, ampak so Njegovo vstajenje tajili in vjake z denarjem podkupovali, da bi se lagali in vstajenje utajili. In kaj je pomagalo, ko so Lazarja vidili, ki je po vstajenji med njimi živel? Ali so mar farizeji in veliki judovski duhovni zavoljo tega v Jezusa verovali? Kaj še! Posvetovali so se namreč, da bi tudi Lazarja umorili! (Jan. 12, 10.) (Veliko se jih je pa tudi res spreobrnilo.)

Zakaj tedaj se je Jezus po vstajenji le svojim učencem in prijateljem prikazoval; zakaj se pa farizejem, velikim judovskim duhovnom in terdovratnemu ljudstvu ni prikazoval?

Odgovor je lahak. Svojim učencem in drugim prijateljem se je prikazoval v plačilo in poterjenje za njih vero; terdovratnim judom pa se ni dal več viditi v kazni za njih nevero. Spolnile so se tukaj njegove besede, da se Bog razodeva malim (ponižnim, verujočim); skriva pa se modrim in razumnim (to je tistim, ki se za take imajo, če tudi niso, tedaj prevzetnim, napuhanim, nevernim, terdovratnim, tukaj farizejem in velikim duhovnom). In taka je še dandanašnji.

1. Ponižni, priprosti, verni kristjani povsod vidijo in najdejo Boga in njegovo delovanje (roko Božjo). Najdejo ga v cerkvi, kjer ga v Najsvetejšem zakramentu molijo in uživajo. Vidijo in spoznajo pa tudi Boga v njegovi modri previdnosti, v ohranjenju vesoljnega sveta, v vladanji celih ljudstev in posameznih ljudi, vidijo in spoznajo ga v naravnih prigodkih, in v svojih lastnih zadevah. — Če hude vojske svet stresajo, če nalezljive boleznij ljudi davijo, če povodnji in nevihte cele okrajine končujejo, če potresi mesta in vasi razdevajo; v teh in enakih prikaznih gleda veren kristjan roko Božjo, ki ljudi tépe zavoljo njih hudobij in pregréh! Če krivičnik pride ob premoženje, če prevzetnega doide sramota, če nečistnik in pijanec zagazi v bolezen; v teh in enakih prigodbah spozna veren kristjan pravičnost, tudi dobrotljivost in usmiljenost Božjo, ki udari, pa zopet ozdravi; ki rani, pa zopet zaceli! — Če veren kristjan sam ali v svoji družini velike nesreče skuša, preganjanje terpi, ali je sicer s kakimi nadlogami obiskovan: precej vidi in spozna pravičnost in vender ljubeznjivo previdnost Božjo. — Zato je skozi vse stoletja dopričana resnica, da se Bog zares vernim in pobožnim kristjanom, kaj so že pravični ali spokorni, na razne načine razodeva, in če se jim že osebno ne prikazuje, kakor sv. Magdaleni, sv. Marjeti Kortonski, jim pa znotraj na serce govori in jih z nebeško tolažbo napolnjuje.

2. Nasproti pa se Bog prikriva nevernim, tako imenovanim učnim, olikanim, ki se sami sebi prav modri zdé in bi pred svetom radi veljali za učene. Manjka jim ponižne, sinovske vére, zato pa se jim tudi Bog viditi in spoznati ne dá, kakor se prevzetnim farizejem in sploh terdovratnim judom po svojem vstajenji ni prikazal. — Po evangelijskih sporočilih je Jezus pred svojim vnebohodom svoje učence in prijatelje (njih okoli 120) peljal v Betanijo in je od tam z njimi šel na Oljsko goro. (Luk. 24, 50.) Dasiravno pa so hodili po očitni

poti in memo veliko judov, so ga vendar le njegovi učenci in prijatli vidili, terdovratnim judom pa je bil neviden. Tako se godi še dandanašnji. Ošabni, prevzetni, napihnjeni, tako imenovani olikani in učeni Jezusa ne vidijo in ne poznajo, dasiravno je v sredi med njimi (Jan. 1, 26) in dasiravno hodi memo njih. Olikani pa nevéni tega sveta hodijo okrog, lazijo na visoke gore in občudujejo pri tem krasno naravo: ali Njega, ki je naravo tako okrasil, pa ne vidijo in nikjer ne najdejo! Učeni pa nevéni tega sveta čutijo in opazujejo strašne naravske prekucije in prikazni, ter si glavo ubijajo, da bi vse po natornih postavah razložili in dokazali; — Njega pa, ki je naturi postave dal in ki oblast ima, te postave včasih prezreti, vendar ne vidijo in ne najdejo! Posvetni modrijani veliko govore in lepo pišejo o namenu pozemeljskih stvari, o zmožnostih raznih živali, tudi o človeškem delovanju in vedenju; — Njega pa, ki je vsaki stvari postavil namen in dolžnosti, ki je človeku pamet in vest dal, Njega pa ne poznajo! Čudne Božje naredbe v naravi vidijo, svetovno in cerkveno zgodovino, v kateri se Božja previdnost skazuje, poznajo, dobrodejnega vpliva katoliške Cerkve in delovanja sv. Duha v nji tajiti ne morejo; — in vendar Boga nikjer ne srečajo in ne najdejo! Najdlji bi ga lahko v cerkvi v Najsvetejšem zakramentu; pa v cerkev ne hodijo, in če pridejo, se to zgodi iz družega namena, ker tudi v cerkvi ne iščejo Boga, ampak kaj družega!

Toraj je res, da se Bog prikriva modrim in razumnim (to je, tako imenovanim olikanim in učenim, ki pa nič vere nimajo), ter se razodeva ponižnim (to je, priprostim pa sinovsko verujočim).

Molitev.

O Jezus, vé, da Ti brez vere ne morem dopasti, in da se Ti le tistim razodevaš, ki v Tebe verujejo. Jezus v Tebe verujem, o poterdi mojo vero! Če tudi modrijani tega sveta Tvoje vstajenje tajé, Tvojo modro previdnost zanikajo, Tvojo mogočnost in svetost prezirajo: jest vendar ponižno spoznam, da brez Tvoje volje se ne zgodi nič in da Ti vse modro vladaš! Posebno v svojem lastnem življenji vidim in spoznam, da imaš z mano zmiraj le najboljše namene, in da v sreči in nesreči le mojega zveličanja želiš in iščeš. Gospod, jest nisem vreden, da bi se mi Ti kazal in razodeval, kakor si se svojim zvestim prijateljem in služabnikom; vendar Te prosim, govóri mi vsaj na serce in napolnui ga s svojo tolažbo. Verujem, da si v sv. Reš. Telesu resnično pričujoč, in zato te hočem vsaj tam večkrat obiskovati in vredno prejemati. Posebno pa te prosim, dodeli mi guado, da te bom v nebesih vekomaj gledal in vžival. Amen.

Lešniki za brezverce in slaboverce.

Tudi med ljudstvom po kmetih se dobí kak mušji zagovédeneec, ki bogoskrunske reči zoper Boga in vero kvasi. To pa zato, ker je v druge pregrehe zatopljen in se svétega in pravičnega Boga bojí, ter želí, da bi ga ne bilo, ker mu vest pravi, da za grehom mora kazni priti.

Zoper té in take je dober prijatelj prosto po modrem Seguru nabral nekatere lešnike, ki naj jih „Danica“ daje gruditi in bodo nasledovali proti brezbožnim ugovorom kakor zagovori resnice.

I.

Pred nekaterimi leti je tudi na Slovenskem neki tat rekel: „Boga ni; bog je gnar“ (denar). Tako je

kterikrat zagučal tudi kak žganjepivec, ali velikoveč žganje iz njega.

Tat tedaj je rekel: Boga ni! . . . Ali tako? Kdo je pa vstvaril nebo, zemljo, sonce, zvezde, človeka in svet?

Ali se je vse to samo naredilo? Kaj bi ti rekel onemu, kateri bi ti terdil, da se je tvoja hiša sama naredila? Kaj bi mu rekel, če bi ti zagotavljal, da je to mogoče? Rekel bi ti takemu človeku, da te ima za norca, ali da je sam norec — in prav bi ti mislil.

Če se tedaj hiša ne more sama sozidati, kako bi se sam naredil svet s premnogimi stvarmi, kako naše telo?

Boga ni — kdo ti je to rekel? Gotovo kak kratkovidnež, kateri ni videl Boga in kateri iz tega sklepa, da ga res ni. Pa saj ne bivajo le bitja, katere zamo-remo videti, slišati ali tipati. Tvoja misel, to je, tvoja duša, ktera misli, ali je nimaš? Ona biva, in ti si od tega tako prepričan, da te nihče ne odverne od tega mnenja. Ali si pa kterikrat svoje misli v duši videl, slišal, tipal? Če storiš kaj dobrega, te hvali v sercu neki glas, to je, vest; če pa učiniš kaj hudega, ti je tako tesno v sercu in notranji glas ti ne dá pokoja. Kdo je ta glas? Vest, ali si jo pa kterikrat videl, tipal? Sedaj vidiš, kako neumno je reči: Boga ni, ker ga ne vidimo.

Bog je duh, katerega ne moremo s svojimi zunanjimi čutili spoznati, pač pa ga spozna naša duša.

Pripoveduje se, da je v preteklem stoletju neki duhovit mož obedoval z nekaterimi lažifilozofi, kateri so besedičili o Bogu in rekli, da Boga ni. A on je molčal. Da bi zvedeli njegovo mnenje o Bogu, so ga vprašali, kaj da o njem on misli. Med vprašanjem je začela ura bít in on pokaže na uro, rekoč: „Ne morem razumeti, naj mislim tako ali tako, kako bi šla in bila ta ura, če bi je nihče ne bil naredil. In taka je s svetom. Kdo ga je naredil? Ura se ni sama in tudi svet se ni sam naredil.“

Bogatajec je bil v družbi pri modri gospej. Na vso moč je govoril in jo hotel prepričati, da ni Boga. Ko se pa véna gospa ni pustila prepričati, je vskliknil: „Nikoli bi ne bil mislil, da sem v ti olikani družbi edini, ki ne veruje v Boga.“

„Vsaj niste edini“, se oglasi gospa, „kteri ne veruje v Boga. Moji konji, pes in mačka imajo tudi čast, da ne verujejo v Boga. Razložek med temi in vami je le ta, da imajo oni toliko pameti, da se ne hvalijo s to častjo.“

Dosedanje ti kaže, kako neumno, vertaglavno je tako brezbožno govorjenje; naslednja dogodka pa ti kaže, kaka razbojniška jama bi bil svet brez vere v Boga.

Pred nekimi leti se je bil neki Jakob Trahec naselil v Vannes-u, glavnem mestu Morbihanskega okraja v Bretanji. Ljudje tega kraja slovó za posebno poštene in keršanske. Kupil je bil star in razdjan grad z zemljištem na okrog. Vernil se je bil Trahec iz Amerike, kjer je imel srečo in je bil obogatel.

Po mislih tega svetá je bil on spoštovanja vreden mož. Kaj pa da? Poštenjak je sleherni prostomišljak, pogán, brez vere, brez postave, samo, da mu nihče ne more ali ne sme skazati, da je kradel, pa če se zná sladko prilizovati.

Ta Trahec je bil derzovit v svojem počenjanju in silo bogat. V manj kot dveh letih so bile njegove posestva vse spremenjene in Trahec je imel veliko duhovno moč do svojih sosedov. Vse bi bilo prav in dobro, ako bi bil v verskem življenju toliko naprejeval, kolikor je v časnih rečéh. Toda bogatin Trahec je bil prostomišljak. Katoliško Cerkev in njene duhovne je tako gerdo sovražil, da ne kmali kdo takó. V njegovi bukvarni so

bile zgoli take bukve, ki so polne psovanja in sovražljivosti zoper našo sv. Cerkev. Ljudi za svoje sovražljivosti pridobiti mu je bila druga natora. Svoje kužljive nove nauke je trosil pri svojih služabnikih, pri delavcih, vaščanih, sosedi. Hujskal je pri njih zoper duhovne, tajil je Boga, zasmehoval Jezusa Kristusa in Njegov sv. evangelij.

To nesramno počenje ni ostalo brez sadu.

Nekega dne so zasačili enega njegovih kmetov pri tatvini. Hotel je odnesti gospod Trahecevo kaso, v kateri je bilo nekaj tisuč frankov. Vjeli so tatú in ravno so ga odpravljali v Vannes pred sodnijo.

Ravno tisti čas je Trahec stal pri tropi kmetov in rekel je precej glasno: „Je vender le dobro, da vlada skerb take zapreti, ki sami sebe, svoje domače ljudi, pa še celo občino osramotujejo.“

Pri teh besedah se jetnik urno zasuče, glavo prederzno kviško vzdigne in reče s zasmehljivim glasom: „Vi gospod nimate tukaj nič pridigati, nič govoriti!“

„Jest imam pravico te pogubiti, malopridni človek,“ odgovori Trahec, ves zvun sebe od jeze, „in tako bom tudi storil!“

„In jest Vam bom precej usta zamašil,“ odgovori vjeti, se oberne k policaju in reče: „Poglejte tukaj tega moža, tega morate prijeti in ne mene. On je vzrok moje nesreče.“

„Molči, zanikarnej!“ zakliče Trahec.

„Ne bom molčal! Bil sem pošten človek, gospod, dokler sem še v Boga veroval. Zaslužil sem toliko, kolikor ubog delavec zaslužiti more, in s tim sem bil zadovoljen. Vi pa ste mi to zadovoljnost iz serca uzeli s svojimi nauki, s svojim zgledom in s svojimi časniki. Namesto v cerkev, sem ob nedeljah hodil v mesto poslušat bahaške oznanovavce novih nauk, ki so tako kakor Vi, govorili, da so duhovni sovražniki ljudstva, da Boga ni, in ako že je Bog, da se on ne peča za nič, in poslednjič, da po tem ni družega življenja.“

„Pa kaj ima to opraviti s tvojo tatvino?“ je prašal Trahec.

„Kaj s tem opraviti ima?“ odverne uni. „Ali Vi, učen mož, morate še priprostega kmeta prašati? Gospod, če ni družega življenja, če Boga ni, če smo mi zgoli goveda; potem se branim priti temu, da bi jest vse žive dni gnjili krompir jedel!“

Besede jetnikove so bile kakor strela za Jakopa Traheca. Ne besedice ni čerhnal na to več.

Ta dogodba, pravi „Missionsblatt“, je po vsi čerki resnična in kaže, kako strašno bi bilo na svetu, ako bi se ravnalo po ostudnih naukih bogatajcev.

Dobro zaslužena svetinja.

Sledečo se poroča iz Kine. Spustil sem nekega dvanajstletnega dečka k prvemu sv. obhajilu. Njegov oče je že od davno svoje dolžnosti do cerkve zanemarjal, tako, da je celo že pozabil znamenje sv. križa, ter se celo že več pokrižati ni znal. Deček me je prosil za svetinjo Lurške Matere Božje. — „Dam ti jo“, sem mu rekel, „pa s tem pogojem, da svojega očeta na pravo pot pripelješ, spreoberneš, ga šest potrebnih molitvic naučiš in mi ga v spovednico pripelješ.“ Mali deček je vse obljubil in že prvi večer je serčno šel na delo.

Nekega dne sem ga prašal, kako se mu delo spopada? Odgovoril mi je s solzami v očéh: „Tepen sem bil.“ „Kako! Tepen si bil, otrok? Zelo se mi smiliš; imaš pa za to pri Bogu zasluženje. Ne boj se, le nadaljuj in stori vse, kar ti je mogoče. Upam, da mi boš

med tem časom, ko se povernem, očeta spreobrnjenega pripeljal.“

In res, ko sem se vernil, je prišel deček s svojim očetom. Vprašal sem ga, kako je prišel, da se mu je posrečilo, in mi je odgovoril: „Veste že, da sem prvi večer tepen bil. Ko sem drugi večer očeta zopet z besedami opomnil: „Oče, spreobrnite se in molite“, so mi odgovorili:

„Pusti me pri miru, če ne, ti vrat zavijem!“

„Naredite, kar hočete z menoj,“ sem jim odgovoril, „samo da si dušo rešite. Nočem namreč, da bi vi v pekel prišli.“ — „Neumnež, meni li, da je pekel?“

„Da, je, in ne morete mi odgovoriti, zakaj ga ne bi bilo.“ — „Opat ti je te neumnosti povedal.“ Nocoj hočem prav dobro spati in pozneje na to misliti.“

„Oče, pokrižajte se vsaj.“ — „Se ne znam več.“

— „Vas bom pa jaz naučil.“ Pomagal sem jim, da so se trikrat in še večkrat prekrizali. Tretji večer sem jim zopet rekel: „Oče, ponoviva šest molitvic, to bo pač kmalu dokončano.“ Obotavljali so se nekoliko časa in rekli: „Ne, truden sem, grem raji k počitku.“

„Ubogi oče, bojim se, da bi nekega dne ne ležali na ognjeni postelji, kjer vas bodo satani zadrževali, da bi ne zaspali.“

„Dobro“, so mi odgovorili, „tedaj pričnem; — pač ne vem, kje si se vse navadil.“

To se je godilo včeraj. Nato sem rekel: „Oče, jutri morate iti k spovedi.“ — „Nimam časa, moram na vertu delati“, je bil odgovor.

„Ljubi oče“, rekel sem, „pač boste imeli dosti časa, da bode te bolani in da umerjete. Potem ko vas že dolgo časa na svetu ne bo, kaj vam bo pač koristilo vse vaše delo? Saj po smerti ne bode več jedi uživati mogli.“

To je očeta zelo pretreslo, serce se jim je omečilo, premišljevali so začeli in obljubili so se spreobrniti. — Se vé, da nato sem mlademu aposteljau dal najlepši spominek; bil ga je pa tudi vreden.

Ljudje dvomijo, ker ne razumejo.

Mlademu protestantovskemu Angležu se je tako godilo; pa tudi marsikateremu katoličanu se ne godi bolje. Anglež, akoravno še le 14 do 15 letni mladeneč, dvomil je že nad raznimi protestantovskimi nauki. Da bi resnico zvedel, oberne se do katoliškega duhovna, naj mu to razjasni. Temu se je posrečilo, zraven tega, da mu je dokazal, da protestantovska vera ni prava, tudi to, da ga je pridobil za katoliško. Vsled tega razgovora je sklenil prestopiti v katoliško Cerkev. Ker je bil pa plemenite rodovine, so njegovi sorodniki vse poskušali, da bi ga odvernili od tega, še celo anglikanski pridigarji so svoje pridige tako vravnali, da bi mu katoličanstvo kot nevarno opisali in njega nevarnost dokazali.

Kar so poskušali, so tudi dosegli. Ko je nekega dne duhovnik mladeniča zopet našel, sprevidel je, da ima veliko predsodkov in napadnih pojmov o katoliški veri.

Med drugim rekel je tudi: „Nemogoče je, da bi mogel imeti človek božje lastnosti; toraj je tudi nemogoče, da bi bil papež nezmotljiv, ker nezmotljivost je božja lastnost.“

Duhoven mu je skušal najpred dokazati, da je papež nezmotljiv le v tem, kar zadeva vero in verske doctrine. Na to je vprašal mladeniča: „Ali so bili aposteljani ljudje?“ — „Da!“ — „Ali so bili nezmotljivi, ko

o sv. pismo pisali?" — "Da!" — "Toraj je vendar mogoče, da je človek s pomočjo Božjo ali iz Božjega navdihnjenja sposoben biti v gotovih rečeh neizmisljiv."

Mladi Anglež je sprevidel puhlost svoje modrosti in se je spreobrnul.

In v resnici: ako so bili aposteljani v pisanji sv. pisma neizmisljivi, zakaj bi ne bili sv. očetje papeži neizmisljivi, ko razsojajo verske nauke, ker navdihuje jih ravno oni Bog, kakor je navdihoval aposteljane.

Vsakdo lahko prevede, da je njegova moč še ravno tista, in da imajo besede: "Jaz ostanem pri Vas do konca", še vedno isto veljavo.

Ali si smé katoličan naročiti liberalni časopis?

(Dalje.)

Tudi belgijski škofje povdarjajo veliko pregreho tistih, ki prostomisljaške časopise beró, razširjajo, podpirajo. Oni v tej zadevi pišejo:

I. Mi obnavljamo od Cerkve dano prepoved in sicer dano pod smertnim grehom, vse knjige, časopise in perijodične spise, kateri so veri in pravici (čednosti) nasproti, da se ne smejo ne pisati, ne tiskati, ne prodajati, pa tudi ne brati, darovati in razširjati.

II. Na enak način prepovedujemo kupovati, brati in spravljati, razširjati ali hvaliti take spise, naj si bodo v kakoršni koli obliki.

III. Vsled tega opominjamo Vas stariše, učitelje in učiteljice na Vašo veliko dolžnost, da čujete z največjo skrbnostjo, da take knjige in časopisi ne pridejo v Vaše hiše in v roke Vašim otrokom, kajti Bog bode njih duše od Vas zahteval; toraj nikar se ne bojte nikakoršnega truda, da to kugo, kolikor moč odvrčujete.

IV. Ako je kedo v potrebi, da bi moral brati take časopise, katere pišejo osebe, ki so veri in pravici (čednosti) nevarne, naj se oboje do svojega spovednika in naj ga prosi dovoljenja. Dovoliti se pa smé le onim, kateri so v veri dobro vterjeni, nikakor pa ni mogoče dovoliti brati nesramnih, klafarskih bukev, katere so le v ta namen spisane, da bi živalsko mesenost vzbujale. *) Kateri so pa tako dovoljenje dobili, naj pazijo, da ne bodo vsled tega oni pa tudi ne njihovi otroci terpeli škode.

V. Župnike, in vse duhovne pastirje opominjamo, naj vestno čujejo nad svojimi ovčicami, da ne dobivajo v roke tacihi slabih spisov. Vsled tega ukažemo:

1. Dušni pastirji naj javno sware pred temi, in sicer pri kersčanskem nauku in v nedeljah pri božji službi; to naj pa storé tako, da ne bodo nikogar osebno zaznamujevali. Tudi v spovednici naj svoje ovčice sware pred čitanjem slabih bukev in časopisov, katerih naj se zderže, naj jim ugaja ali ne; kajti sv. Cerkev to zahteva.

2. Posebno naj to priporočajo starišem, učiteljem in sploh gospodarjem in odgojevalcem, kateri imajo posebno dolžnost nad tem čuti. Žali, da so le prepogosto ravno ti krivi pogubljenja toliko duš!

3. Brez prenehanja in truda naj prepričujejo, da kedor pospešuje razširjanje slabih časopisov, se deležnega stori pohujšanja, katero ti trosijo med ljudstvo. Kedor odločno te kuge ne zabranjuje, je v nevarnosti, da ga okuži in pogubi. Kedor jim prihoda v svojo hišo ne zabranjuje, se z njihovim blatom onesnaži in pohuj-

*) Ali ni velik del tako imenovanih lepoznanjskih romanov in novel tacihi?

šanje razširja. V boji proti kersčanski resnici, v boji pregrehe zoper čednost, v boji satana proti Jezusu Kristusu, vstanovitelj naše vere, našega rešenja in zveličanja, je vsak njegov sovražnik, kdor se serčno zanj ne bori."

Iz tega je razvidno, da stori trojin greh oče, kateri liberalne časopise bere in jih svojim brati pusti. Pervi se pregreši s tem, da jih podpira; drugi s tem, da prepovedane spise bere; in tretji s tem, da pohujšuje svoje otroke in otroke svojega bližnjega, katerim slabe izgleda daje. Ravno to velja tudi o oštirju, gostilnikih, kavarnarjih, kateri so naročeni na slabe časopise, katere potem svojim gostom brati dajo . . . in sicer brez vsake potrebe.

(Dalje prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (P. Maks Klinkowström in njegovi govori.) Ljubljana poslušaj zdaj moža, ki se šteje med prve avstrijske govornike, kar verjetno tudi je — po svoji obširni učenosti in velikih skušnjah, ki si jih je nabral po 4 delih svetá, po načinu, kako on vé poslušavcem svoje znanstva predlagati, ter po priserčnosti in dobrovoljnosti, s kakoršno on um prepričuje in meči serca. P. Maks je mož, kateri tudi na Dunaju in drugod po svetu največim gospodom drobí resnico, pa nobeden mu ne zaméri; on brez milosti šiba napake sedanjega časa, pa iz vsega sije zgoli gorečnost za človeštvo in blagoselčnost. On pridiga za take, ki znajo misliti, pa tudi za dremavce, v ktere mora parkrat trešiti. predno enkrat pogledajo.

Napovedal je predvečer 1. majnika, da serce bode tvarina njegovega premišljevanja, posebej Marijno serce, ki mora biti izgled našim sercem. Priporočal je poslušalcem, naj molijo za vspéh, njega (govornika) pa "kolirirajo", če se bo deržal svojega programa. Sploh lepota Marijnega serca in nameni Božji z Marijinim in sicer s človeškimi serci je bil obseg prvega premišljevanja. Pri vsih obravnavah ostro biča lažnjive ugovore sedanjega časa, pa bolj ob kratkem.

Tako v prvem govoru neslanost tistih, ki kvasijo, da je človeštvo brez določenega namena, kakor kako mertvaško polje: nič samo ni nič, kako bode nič kak namen, ker ni nič. Kakošen bi bil večni Stvarnik, ako bi bil tako lepo, tako umetno bitje, kakor je človek, brez namena stvaril. Za vvod v to stvarino je povedal o nekom, ki je dolgo časa nepremakljivo gledal umetno podobo (Marije D.), in ko ga je nekdo vprašal, v kaj tako véрно gleda, je odgovoril: "Ko bi imel ti moje oči, bi me ne prašal."

V saboto je vterjeval vero v brezmadežno spočetje M. D. ter od te strani slikal njeno prelepo serce.

V nedeljo je pričel o hribolazcu, kteremu se z višave na okrog po poljanah in vaséh, po mestih, vse prav mirno zdi, ako z višave gleda; kolik nepokoj, nemir, šum pa je, ako vse to prav od blizu opazuje. Pa tudi ta zunanji mir, ako bi res bil, je lažnjiv, zakaj če bi bil zunaj tudi mir, je pa znotraj toliko večji nepokoj in nemir. Dobro in hudo ima neprenehoma in strašen boj med seboj, — to sta kakor mlinska kamna, ki se krešeta med seboj. In tako je v vsih sercih; le v Marijnem sercu je popolnoma mir, vse v najlepši, idealni edinstvi in pokoju. Kaj pa je korenina nemira? Izvirno zadolženje. Kako nemirno je serce grešnika sploh! Kje edino se zgubljeni mir zopet dobí? Pred mašnikom, pred kterega poklekne skesani grešnik. Živo popisovanje mira, vsa sreča zadobljenega miru in budenje k njegovemu iskanju je bil sklep tega premislila.

Marijino serce je lepo vrvnato serce, ali serce v pravem redu. To je bila podlaga premišljevanja v ponedeljek — premišljevanja res modroslovnega, skoro bi rekel, bolj suhega, pa silno tehtnega in zanimivega. Serce Marijino, to je toliko, kakor vse njeno bitje, vse njeno življenje. Pojasnivši, kako je bilo Marijino serce v najpopolnejšem redu, miru in edinosti, je govornik z mnogo spretnostjo in izpeljavami, z mnogimi citati in zgledi to obračal na življenje človeštva sploh. Povdarjal je posebno, da red mora biti, zlasti red v glavi in red v sercu; red v glavi — v mislih, red v sercu, kar obsega vse življenje, in to poslednje je bil glavni nabadek. Kdor je pazno spremljal govornika, je bil primoran spoznati, kako živo, neogibno je potreben red v sercu, prav vrvnato serce, red življenja po vseh božjih zapovedih in postavah. Pri tem je besedi „strast“ povračal prvotni pomen po besedah Pija IX, da naj se besedam pravi pomen poverne. Strast namreč je izvirna gorečnost, le če strast iz reda pride, potem je to, kar se dandanes zaznamuje s to besedo. Torej n. pr. je v prvotnem pomenu rečeno: „Irascimini et nolite peccare. Jezite se, pa nikar ne grešite.“ Zato je Jezus z bičem spodil iz tempeljna skrunivce in prodajavcem njih mize prevernili. To je bila sveta jeza, strast (Leidenschaft) v prvotnem pomenu. Kjer pa serce ni v redu, se zmeša tudi zunanje življenje, (errat oculus, ubi errat affectus (Avgustin): Zmoti se oko, kjer je zmotena ljubezen; kakor pri Evi, ki je po lepem videzu sad sodila, da je prijeten; bil pa je v resnici smertni strup. Vidila je le zunanjo ukanljivo lepoto; ni pa vidila velikanskega polja merličev po vsem svetu, kar je izviralo od tod, ker jo je oko goljufalo, ker serce ni bilo v redu, ljubila je to, kar je bilo prepovedano. Errat oculus, ubi errat affectus.

V torek je bila na versti: Oblagodarjena, Evharistomene, Milostipolna. Z velikansko navdušenostjo je naglasoval govornik, kako je eden najvišjih poslancev nebeškega dvora prišel — ne v Atene in Areopag, ali v Stoa, ne v modrijanski Rim; ampak v enega najpriprostejših kotov zemlje, v Nazaret, k 14letni prepoznici deklici s pozdravom „Milosti - polna!“ Prelepo je potem pojasnoval veliko skrivnost, kako neskončno modri Bog razdeljuje svoje darove. Najpriprostejši delavec, najslabši skrita oseba dobi velikrat najmenitnejši obiskovanja Božje, ter največji darove, v tem ko prevzetni velikani ostanejo prazni in prezirani. Tako je rudečebredi mladeneč David šel nad Golijata velikana, zavihel fračo, in ga v napihnjeno čelo zadel kamen: in — meseni hrust (der Fleischkoloss) je na tla telébil, in mu je ta deček z njegovim lastnim mečem odsekal glavo! Enako je bilo pri Samsonu in Filiščanih. Tako je obširno pojasnoval resnico in skrivnost, kako Bog male, ponižne oblagruje in povzdiguje; visoke, prevzetne pa ponižuje.

Iz Ljubljane. (Mladenov — mož previdnosti Božje.) Kdo je ta škof Lazar Mladenoff (ali bolj pravilno: Mladenov), o katerem se zdaj večkrat bere? Iz Soluna je bil te dni v Ljubljani lazarist br. Hubert Mertens, doma iz Kolina ob Renu. Le-tá je pripovedoval, da Mladenov je doma blizu Soluna. Njegov oče, razkolni grek, ga je bil ko dečka izročil v nauk ondodnim oo. lazaristom. Deček tedaj se je z veliko marljivostjo poprijel raznih nauk in dosegel je znamenito začetno oliko. Oče, zdaj pride ponj in zoper mladenčevo voljo ga posadi na konja, pa hajdi proti domu z njim! Deček pa o lepi priliki skoči s konja in — beži v samostan nazaj! . .

Oče — kaj hoče storiti? Če teče za dečkom nima koga, da bi mu konje varoval; ako pa ostane pri konjih, mu sinko uide. . . Ostane tedaj pri konjih in — kdo vé, kako je ravno bilo: on potlej ne praša po dečku

več, in med tem umerje oče, pa tudi mati tega dobrega otroka.

Sina, ki je bil ves véren in vnet za katoliško vero, kakor tudi silo goreč za nauke, lazaristi pošljejo pozneje v Pariz v višji šole, kjer se je popolno odgojil za lazaristovski red, za katerega je bil kakor rojen in poklican, in postal je redovnik in mašnik. In ker je bil v mnogih vedah posebno izobražen, še zlasti tudi v fiziki, so ga poslali v Carigrad za profesorja.

Junaška pobožnost in učenost mu je v Rimu pridobila toliko veljave, da so mu sv. Oče privolili k jutrovemu katoliškemu obredu pristopiti ter so ga škofa posvetili. To namreč zato, da bi toliko lažje svoje rojake pridobival za zedinovanje z materjo katoliško Cerkvijo.

Mladenov utegne zdaj imeti 31—32 let, je srednje velikosti, govori bulgarski, greški, turški, francoski jezik in je izversten latinec, pa govornik, da ga vse občuduje.

Mladenov je močno delaven za razširjanje katoličanstva in to mu je toliko lažje, ker se je v narodu samem živo zbudil duh zedinovanja z materjo Cerkvijo. Slomškove bratovšine in družih molitev sad. Že o prvem gibanju pred nekaterimi leti jih je prestopilo okoli 60.000 v katoliško Cerkev, in med temi, ki se želé razkolništva znebiti, niso samo Bulgari, ampak tudi razkolni Valahi unih krajev.

V svoji napravi za spodrast duhstva ima Mladenov zdaj kacic 30 gojencev, in semenišče, ki je napol dodelano, se na spomlad zredoma prične, ali če hočete reči, odтвори.

Iz Šmartnega pri Kranji, 3. vel. travna 1885. Pri nas je bila danes, četrto nedeljo po veliki noči, slovesno vmeščevanje novega našega župnika, visokočastitega gospoda Antona Klemenca.

Počastili so našega novega duhovnega očeta s svojim prihodom prečastiti gospodje: Kanonik Andrej Zamejic iz Ljubljane, mestni župnik in dekan A. Mežnarec iz Kranja, župniki: Matevž Preželj iz Mavčič, Martin Povše iz Šentjurja in Jakob Aljaž iz Dobráve, Franc Tavčar s Šentjošta in Lovro Rožman iz Žabnice. Tudi okrajni poglavar blagorodni gospod Merk in domači srenjski odbor so povikšali slovesnost s svojo pričujočnostjo.

Sprevod je bil ob poli desetih iz duhovskega poslopja v cerkev sv. Martina med zvonjenjem in streljanjem. Pri velikem altarju najprvo zapojó novi gospod župnik pesem v čast svetemu Duhu in opravijo dotično molitev.

Potem so imeli prečastni gospod kanonik Andrej Zamejic govor o vzajemnih dolžnostih duhovnega pastirja in duhovnijanov, omenjali tudi prijetne nasledke zvestega opravljanja duhovske službe in gorko priporočali olajševanje bremena duhovnega očeta zlasti s tem, da v miru in edinosti živé, kolikor je pri njih, in se vzajemno podpirajo v pospeševanju prave sreče duhovnijske občine.

Po vnetem in vnemavnem, mnoge strani duhovskega in ljudskega življenja zadevajočem govoru je bila slovesna maša z izpostavljenim svetim rešujim Telesom, in po maši zahvaljena pesem. Na to je bil sprevod v duhovsko, z venci in napisi ozališano poslopje. Zvonovi in možnarji, najbolj pa lepo obnašanje pobožnih Šmarcev, ki jih je bilo glava pri glavi, so povikševali vse to zelo spodbudno duhovno opravilo.

Pri veselem obedovanju so se verstile napitnice za napitnicami, ki so jih vzajemno napravljali g. okrajni glavar in novi duhovni oče, preč. g. kanonik Zamejic in dekan Mežnarec in pa župan Ješe, in ki se je v njih posebno povdarjalo srečno življenje v miru in edinosti

takaj na zemlji; kdaj pa neprenehano veselje v Bogu, in v napitnici gosp. kanonika Zamejca je bilo toplo spominjanje našega milostivega gospoda knezoškofa Jakoba, ki je šmarska duhovnija njihove podelitve, da bi se z rimskega popotovanja s pokrepčanim zdravjem poverili v lepo ljubljansko škofijo. Gospodje pevci: g. župnik Aljaž, g. kaplan Alijančič, gg. učitelja Rozman in Stanonik so prav čvrsto vmes prepevali.

O poli štirih so bile šmarnice s petimi litanijami Matere Božje, ki so jih imeli g. kan. Zamejic, župnik Aljaž, mestni kaplan J. Mervic in domači kaplan Alijančič. Med tem pride tudi počastit novega gospoda duhovnega očeta cerkljanski župan in učitelj verli gospod Andrej Vavken, in pozneje še mestni kaplan g. J. Gerčar.

Razšli so se gospodje poslednjič s priserčnim vošilom, ki je bilo v obednici napisano in s katerim se je začela napitnica gospoda okrajnega glavarja: Mnogo let novemu šmarskemu župniku!

Iz Preserji. (O pogorišu vasi Podpeč.) V četrtek (23. aprila) popoldan je vas Podpeč zadela velika nesreča. V eni hiši se je streha vnela in kmalo bila je vsa hiša v ognju. Ker so hiše in druga poslopja na desno in levo ceste ena pri drugi, bila je kmalo vsa vas v plamenu.

Zgorelo je popolnoma 14 posestnikom vse poslopje, enemu štala in kozolec; vsih poslopij skupaj 33. Gasilni družbi z Verda, ki je bila prihitela na pomoč z brizgalnico, se imamo zahvaliti, da ni pogorela cela vas in so štirje posestniki ostali nepoškodovani. Komur je znana lega vasi Podpeč, da je namreč o podnožji hriba sv. Ane in je na drugi strani voda, bo lahko spoznal, da ni bilo mogoče kaj rešiti, zunaj živine, katero so v vodo zapodili, ter je preplavala na senošet.

Podpečani so bili že tako bolj revni; polja imajo malo, lansko leto je bila toča skoraj ves pridelek pokončala, in letos je zopet prevelika zimska moča napravila veliko škodo Mahu, kjer imajo svoje njive, ter bodo mogli vnovič sejati, če bodo hotli se lakote obvarovati; nimajo pa žita za setev, ker ga jim je še to malo, kar so imeli, ogenj pokončal. Prosim tedaj v imenu nesrečnih, pa dobrih, pridnih in bogaboječih Podpečanov, ko bi kdo zamogel njim kaj pomagati.

Ign. Podobnik,
župnik.

Dobrotnikom cerkve sv. Jožefa v Kuteževem. Zanašajoč se na obče znano vlijudnost in prijaznost predrage „Zgodnje Danice“ prosim malo prostora, da smem blagim častilcem sv. Jožefa potrditi prejem milodarov, poslanih mi od meseca decembra lanskega leta do sedaj za kapelo sv. Jožefa v Kuteževem.

Darovali so: Nekdo po gosp. † dekanu Urbančku iz Ternovega 5 gld.; čast. g. Jan. Škerjanec, kurat v Harijah 1 gld. (petič); č. g. Franc Kepec, župnik na Češnjici 8 gld.; č. g. Anton Kukelj, kaplan v Vodica, 2 gld. (tretjič); nekdo po gosp. Iv. Oblaku bogoslovcu v Ljubljani 5 gld.; gosp. Oroslov Dolenec, svečar v Ljubljani 1 gld.; Franca Keršič iz Terboj 5 gld.; gosp. J. pl. Obereigner, oskerbnik Šneperske grajščine 6 gl.; g. Joahim Lindermayer 1 gld. (osmič); po Nikolaju Prosen-u 4 gld.; po Jos. Hervatinu 11 gold. 82 kr.; več oseb 4 gld. 80 kr.; dobnik z geslom: „sv. Jožef, prosi za nas!“ 4 gld. 70 kr.; g. Jos. Schernhammer iz Solnograda lepo preprogo; g. Ant. Kurti, tergovca na Reki, 5 gld.

Sedanjim in prešnjim p. n. dobnikom cerkve sv. Jožefa izrekam najtoplejo in najpreserčnejšo zahvalo. Na praznik rojstva Božjega je bila druga sv. maša v novi cerkvi sv. Jožefa za dobnike cerkvene. V ravno ta namen na praznik sv. Jožefa.

Nekatere dobre duše so prav hvaležne blagim dobnikom, ki so jim cerkev zidali in s potrebnim preskerbeli, ter svojo hvaležnost skazujejo z molitvami in prejemanjem ss. zakramentov. Ako ne bo posebnega zadržka, bo blagoslovljen križev pot v cerkvi sv. Jožefa v ponedeljek križnega tedna, 11. maja, ki je tudi praznik. Dobrotljivi Bog poverni stotero vsim, ki nam dobro storijo, s časnim blagom in večnim življenjem.

V Podgrajah, 30. mal. travna 1885.

Jenko,
vikarij.

Z Velehrada.

„Sedaj k Velehradu narod
Oborni smer svojih korakov;
Tje v zapad ino vzhod
Razlivaj svojih vodá teke.
Ljubezen sveto obnovite tam,
Slavite si svetoven hram!“
Fr. Sušil.

Še nekoliko trenutkov in praznovali bomo mi, a z nami vsi pobratimski slovanski narodi prepomenljivo leto 1885, — tisočletni spomin smerti velikega našega apostola sv. Metoda. Središče te slavnosti bo gotovo posvečeni Velehrad, od koder se je pred tisoč leti ko blisk raznesla otožna novica po široki domovini od Balte do Črnega morja: „Oče Metod je umerl.“ — Svetišče Velehradsko se je že obleklo v praznično opravo in sem na Velehrad bodo celo leto 1885 zahajali bratje vseh pokrajin, kajti Slovan povsod brate ima, da bi se vdeležili slavnosti leta 1885.

Slavnostnemu odboru Velehradskemu je za dostojno slavo poskerbeti in vse pripraviti, kar bi jo poviševalo. Ta odbor si je tudi postavil nalogo ustanoviti za celo leto posebno čitalnico, kjer bodo razpoložene novine in strokovnjaški časopisi naši in vsih slovanskih narodov, in kateri bodo pristopni vsem popotnikom Velehradskim. Takošna čitalnica bode gotovo vsakega milo osupnila. (Če bodo res vsi časniki v duhu ss. Cirila in Metoda, in ne brezverski vmés. Vr.)

Gotovo je primerno, da bi časopisi svetega Cirila in Metoda, ki sta po razsodbi „očeta naroda“ Frančiška Palackega blazega spomina „s križem prinesla prvo knjigo, vložila temelj literaturi in začela versto pisateljev kot najdostojnejša“; bila prva učitelja slovanske vzajemnosti in noseča celi narod brez razločka v svojem sercu, dala nam vero, omiko in zgodovino.)

Toraj Vas prosimo, da bi nam za celo leto 1885 pošiljali brezplačno na Velehrad pod adreso: „Důstojný Farní Úřad na Velehrade na Moravě“ jeden iztis Vašega časopisa. Blagovolite nam že sedaj naznaniti, je li bode Vam možno naši prošnji vstreči, da se vemo po tem ravnati.

Zraven pa Vas prosimo, da bi v svojem časopisu jemali ozir na slavnost 1885. leta in na vso moč pripomagali k proslavi sv. Cirila in Metoda, teh po Bogu naših največjih dobnikov, ter prinašali k njuni časti vsim slovanskim narodom.

Za slavnostni odbor Velehradski:

Jožef Vykydal m. p.
dekan Velehradski.

Adam grof Potulicki m. p.
prošt Kromerizski.

Češena si Marija!

(Deklamovanka.)

(Od svetega redovnika
Čem pesmico zapeti,
Ki vdan iz celega serca
Je bil Devici sveti;
Karkoli je počel, vselej
Jo prosil je za svet poprej,
Pozdravil prej Marijo.

Imá tam v mali hišici
Iz gaja tičko, tičko sivo,
Se trudi z njo, jo nauči,
Da poje spodbudljivo;
Kot on, pobožno in serčno
Pozdravlja tička z njim zvestó:
„Češena si Marija!“

V tesnobi gleda tičica,
Kak gaj ozelenéva,
Ven izleti, se tje podá,
Svet lép se ji dozdeva;
In vživa ko pomladi kras
Doní nje čisti sreberni glas:
„Češena si Marija!“

Otožen tički brat sledí,
Vloviti spet jo hoče;
In: „joh!“ iz serca se glasí,
Ker to mu ni mogoče,
Ker tička švigne pod nebó,
V ozračju peva prelepo:
„Češena si Marija!“

Pa divji skopec se spustí
Z višav nad drobno tico,
Za perje zgrabi, jo pestí
In davi sirotico; —
Ko v smertnem strahu že medlí,
Prežalostno zažvergolí:
„Češena si Marija!“

Na ta klic ropar vstraši se,
Da s kremplji koj odjenja;
Marija pa rešila je
Sirotci dar življenja;
Vesela rešena pastí
Marijo lepše še časti:
„Češena si Marija!“

Je tužen brat od daleč stal,
Dogodbo vidil celo,
Zdaj tički roko je podál,
Na njo zletí veselo;
Se ginjen verne v hišico,
Ter peva s svojo tičico:
„Češena si Marija!“

Marija, Mati ljubljena!
Ker tičko si otela,
Iz kremljev skopca divjega,
Ko v sili ti je pela;
Oh ne zaverzi grešnika,
Skesán ko kličem z dna serca:
„Češena si Marija!“

Radoslav.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Brezvéren oče in njegova popolnoma zgubljena in razuzdana hči za spreobrnjenje. — Bolan duhoven, prav

goreče priporočen v molitve, da bi se ozdravil na prošnje N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefa, ako je Božja volja in njemu v zveličanje. — Od hudih udarcev zadeta družina za pomoč in tolažilo. — V dušnih in telesnih prehudih zadregah prosi molitve, „memento“ pri ss. mašah ter pomoči po priprošnjah Marije in sv. Jožefa, da bi odšel dušni in telesni pogubi. — Hudo bolan šolarček za zdravje, če je Božja volja. — Oseba, da bi na prošnjo N. lj. G. presv. Serca dosegla pomoč v dušnih in telesnih potrebah in spolnjenje neke želje, ako je Božja volja. — Neka zmešana zadeva za poravnavo. — Umirajoč za pomoč in zdravje, če je Božja volja. — Oseba se v silno hudi in nenavadni britkosti vsim udom Naše lj. Gospé presv. Serca ponižno in prav goreče v molitev priporoča. Uslišanje hoče naznaniti. — Druga oseba enako v dušnih britkosti. — Bolna gospa za zdravje.

Koledar za prihodnji teden:

11. majnika. S. Sigismund. — 12. S. Pankracij. — 13. S. Servacij. — 14. V nebohod N. G. Kr. S. Bonifacij. — 15. S. Sofija. — 16. S. Janez Nep. — 17. Sesta nedelja po veliki noči. S. Paškal.

Opomba. Velikonočna spovedjenja z vnebohom Gospodovim! Dobro si zapomni, hiti, hiti ako še nisi svoje dolžnosti spolnil, zakaj cerkveno zapoved prelomiti — to je grozna nesreča!

Listek za raznoterosti.

Birmovanje v ljubljanski škofiji. Škofijski list nannanja, da bodo premilgsp. knez in škof letos delili zakrament sv. birme v naslednjih krajih: okoli srede rožnika (jun.) v Radoliški dekaniji, namreč: v Gradu, v Boh. Bistrici, Radolici, na Jesenicah in v Kranjski gori; v začetku mal. serpana (jul.) v Verhniški in Cirkniški dekaniji, namreč: na Verhniku, v Logatcu, v Planini, v Starem tergu pri Ložu in na Blokah; perve dni meseca kimovca (sept.) pa v dekanijah Trebanjski in Novomeški, namreč: v Trebnem, Št. Rupertu, Mokronogu, v Šmarjeti, v Novem mestu, v Mirni peči, na Toplicah in v Žuženberku. Posamezno se bodo dnevi pozneje določili.

Na ljubljanskem bogoslovskem učilišu je razpisano učno mesto za fundamentalno teologijo in dogmatiko in bode 28. t. m. pisna, 29. pa ustmena poskušaja.

Prečast. gosp. Jožef Nakus, kurat na Planini, v Vipavski dolini, je postal kn. škofijski duhovski svetnik. Slava!

Duhovsko preskušnjo je ta teden opravil č. gosp. Andrej Karlin, kaplan v Šentjurju.

Gosp. Grasselli je zopet izvoljen za župana ljubljanskega mesta.

Matičin novi predsednik, ker g. Grasselli ni hotel več sprejeti predsedstva, je izvoljen g. dr. J. Poklukar, podpredsednika pa sta gg.: prof. J. Marn in prof. Levec; blagajnik ostane g. Vilhar.

Iz Poreča. Za binkošne praznike gremo v Polo (Pulj), bo tam intronizacija in birmovanje; potem pa birma v Medulinu in Pomeru.

Povernitev v katoliško Cerkev. V Dublinu se je v katoliško Cerkev povernil krivovérski nadškof anglikanski French. Take vesele dogodbe imajo veliko moč v sedanjih grudomoljskih časih.

Kako je v dijaški kuhinji? Večinoma je majnikovo lepo cvetje; nekoliko izrastkov je odpadlo, t. j. nekaj

slabih dijakov iz prvega razreda je šolo zapustilo, ko je bilo treba šolnino plačati (naj išejo stanú, za katerega bodo bolj sposobni kakor za študiranje, škodovalo jim pa tudi ne bo v življenji, kar so se koristnega naučili); nekterim iz višjih razredov so tudi letos pomerili vojaško suknjo. Pri cvetečem majniku pa vender v finančni kuhinji žuga slaba létina. April je muhast mesec, odnesel nam je iz kase v ljudsko kuhinjo do malega vse: 124 gld. 11 kr. za 87 mladenčev; za 13 družih posebej podpiranih in za postranske potrebe mnogih pa 27 gl. 51 kr.; za 3 Bošnjake 38 gl. skup 189 gld. 62 kr. Za hrano je bilo ta mesec nekoliko manj zarad velikonočnih počitnic. Na ramah sta nam zdaj še mesca majnik in rožnik, pa dobra polovica julija, v katerih žuga suša in pálež; vender pomoč Božja in verli prijatelji nas zaupljivo ne bodo zapustili. „Financminister“ ki nima zdaj s številkami preveč opraviti, naj za dobro voljo tukaj podá „dijaško uganko“ ali „zastavico.“ Svoje doi namreč, ko so gg. profesorji govorili še latinski, nam je profesor v „Sintaksi“ (4. gimnaz. razr.) med drugimi zasoljenkami bil povedal tudi ta-le pentameter:

Deficiente pecú — deficit omne — nia.

Kako prav za prav naj bi se to čitalo, naj vsak sam ugiba; po dijaški terminologiji pa bi se utegnilo glasiti: Žalostno v želodcu klenka,

Kader v žepu nič ni cvenka.

Iz Vodice, 28. aprila. (Veselica pri šolskih sestrach). (Konec.) Čeravno bolehavost Germanina ni bila nalezljiva in nevarna, ji je mačeha vender prepovedala v hiši prenočevati, češ, da njeni otroci od nje bolezní ne dobé. Uboga zapuščena deklica je toraj v ovčnjaku med ovčami spala po leti in po zimi. Ali Bog je jel poveljčevati s čudeži svojo ljubljeno. Več ljudi jo je videlo čez naraščen potok iti, kakor po suhem; slišalo se je iz ovčnjaka po noči neizrečeno lepo petje in nebeška svetloba se je videla iz razpók starega ovčnjaka. Pa tudi huda mačeha je morala spoznati, koliko krivico dela dobri Germani, ker jo toliko čerti, preganja. V jerbaščeku najde nekaj kruha, ki si ga je Garmana pritergovala, da ga je nosila stari, ubogi, zapuščeni in bolni ženi. Mačeha takoj sodi, da ga je Germana ukradla, in drugo jutro, ko Germana bolni ženi nege v jerbaščeku sebi pritergane koščike kruha, za njo prileti, žugajoč ji, da jo bode pretepla. Sosedje to videti, Germano branijo in zagovarjajo. Mačeha odkrije jerbašček in, glej čudo, namesto kruha znajdejo se v njem lepe sveže cvetice sredi hude zime. Ta čudež tudi mačeho celo spremeni. Germano odslej za ljubo ima, kakor svoje otroke, ne pusti ji več v hlevu ležati, streže ji, kakor bi bila njena hči. Ali Germana boleha vedno bolj in bolj, da ji angelj naznani poslednjič čas njene smerti. Izprosi si od svoje mačeha to dobroto, da bi smela v ovčnjaku umreti. Jako ginljivo je bilo slovo pred smertjo in lepi nauki, ki jih je Germana svojim tovaršicam dajala.

Deklice so se dolgo igro izverstno naučile, gladko govorile in prav serčno se obnašale, da smo se kar čudili. Ljudi je prišlo k lepi tej veselici, kar jih je moglo v šolo, ker kaj tacega niso še nikoli videli, marsikateremu se je pri posameznih prizorih solza uternila.

Sklenem to prosto poročilo o prvi očitni veselici dekliške šole v Repnjah z odkritoserčno željo, da bi ljubi Bog prav obilno blagoslovil delovanje čč. šolskih sester, da bi njih šole prinašale zlahtnega sadú, koristnega znanja in bogaboječega življenja.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Duhovnije sta dobila čč. gg.: Blaž Petrič Velesovo; Lovr. Bergant Logatec.

Nastavljeni ali prestavljeni so čč. gg.: Dr. J. Lesar v Višnjo goro, Mat. Kljun za Železnike, Fr. Marešič v Sostro, Jož. Močilnikar v Hrenovico, Jožef Zalogar v Senožec, Fr. Rozman v Št. Rupert, Mat. Ferčej v Semič, Jož. Samide v Koč. Reko, Greg. Šlibar v Mošnje, Jan. Mazgon v Bohinsko Bistrico.

Vmeščeni so bili 24. apr. čč. gg.: Ant. Klemen za Šmartin pri Kranji, Jan. Novak za Smelednik, A. Korbič za Rovte. — V stalni pokoj se podasta čč. gg.: Šos Mih., župnik pri Beli cerkvi, in Brus Tom., kurat v Besnici.

Razpisane so duhovnije: Polhov gradec, 8. apr.; Bela cerkev, 10. apr.; Blagovica in Dobovec, 24. apr.

Dobrotni darovi.

Za potrebne cerkve naše škofije: Iz Cerkljan pri Kranji 35 gld. — Iz Škofje Loke 49 gld. — Iz Mavčič 34 gld. 20 kr. — Iz Motnika 10 gld. — S Teržiča 20 gld. — Iz Dupelj 10 gld. 75 kr. — Iz Spodnje Idrije 19 kr. — Iz Lozic 15 gld. — Iz Cerklj na Dolenjskem 10 gld. — Z Begunj pri Radolici 22 gld. — Iz Černomlja 40 gld. — Z Banjaloke pri Kočevji 15 gld. — Iz Hotederšice 7 gld. 40 kr. — Iz Borovnice 30 gld. — S Sel pri Kamniku 27 gld. — Po preč. g. dekanu M. Kožuhu iz Stare Loke 45 gld. 14 kr.

Za kapelo sv. Cirila: Č. g. žup. J. Potočnik 4 gld.

Za cerkev v Zelimljah: Neimen. dobrotnica 50 gld.

Za kapelo v Marijanišču: Č. g. župnik J. Potočnik 4 gold.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. J. P. 4 gld.

(Drugi dar. prih.)

Prošnja bolanega.

K Tebi stegam roke svoje,
Jezus mili, Božji Sin!
Truden sem od terde hóje,
Ves potert od bolečin.

S kruhom svojim me nasiti,
Da poterjen grem od tod;
Daj poživek duši piti,
Srečno da doveršim pot.

S tvoj'ga vira zlahtno vino
Zliva se v škerlatni ték;
Serčnim ranam v ozdravilo,
Nosi v sebi čudni lék.

Toči virček, toči božji
Na-me sveto Rešnjo kri:
Kaplja vsaka, ki me moči,
Vlije novih mi močí.

Da med potom ne omagam,
Z virom božjim okrepcan;
Da skušnjave zlé premagam
V dušni borbi slednji dan.

K Tebi stegam roke svoje,
Jezus mili, Božji Sin!
Truden sem od terde hoje,
Ves potert od bolečin.

Ko se smertni dan zaznava,
Zaupljivo prosim, naj
Mi posije večna slava
Se odprè mi sveti raj.

S. M. Bonavent.